

UNIVERSUL LITERAR

<p>ABONAMENTUL LEI 2,60 ANUAL Abonamentele se fac numai pe un an.</p>	<p>COLABORATORII ACESTUI NUMĂR: Mestugean, E. Lovinescu, N. Pora, Victor Eftimiu, Corneliu Moldovanu, Sylvio Leon in Iliescu, Victor Anestin, V. Demetrius, George G. Cristescu, etc., etc.</p>	<p>ANUNCIURI Linia pe pagina 7 și 8 — BANI 20 —</p>
--	---	--

ASASINAREA REGELUI GEORGE AL GRECIEI

SCRIITORII NOȘTRI

D. E. LOVINESCU

IN SLUJBA...

— Din carnetul unui vechiu reporter —

de VICTOR EFTIMIU.

„Omul propune și Dumnezeu dispune!” Mă gândesc adeseori la vorba aceasta atât de veche și văd cât e de adâncă.

Oare de ce nu se împlinesc dorințele unui om și de ce nu s'alege nici praful dintr'un vis care te-a frământat luni întregi?

Mă uit în jurul meu și văd cei doi băieți cum învață liniștit, mă uit și la nevastă, care caută să adoarmă fetița și mă întreb: —

Așa îmi făuriseră eu idealul? Așa credeam eu acum zece ani, că o să sfârșesc întâiul deceniu al veacului XX-lea?

Iată-mă tată a trei copii, — eu care nu vream să mă însor niciodată. Iată-mă proprietar de case, eu care nu mi-aș fi închipuit nici odată ca să-mi schimb odăița de boem de la hotel Dacia. Iată-mă șef de birou, — eu care visam o viață de veșnică priebgie eu care credeam că voi muri cu carnetul de reporter în mână! — ...Acum, e prea târziu ca s'o iau de la cap. Iar ca să regret, nu mă prea trage inima... Sunt mulțumit cu viața tichită pe care o duc și de n'ar fi teama că într'o bună zi, vr'o trăsura să-mi calce copiii sau că o să-mi răcească fetița, — aș fi deplin fericit. Și când am vreme și chef, chem nevasta și băieții și le povestesc ce făceam eu când aveam douăzeci și cinci de ani, când am fost reporter la „Ziarul Capitala”.

Nevasta se îngrozește de minunățiile mele, iar băiatul cel mijlociu, Alexandru, ascultă nemiscat și tresare: cine știe, poate că din el va eși cel mai bun reporter din țara asta!.

Se povestesc de spânzurați și omorâți pe cari îi vedem la două, trei zile, de focurile cari pustiau într'o vreme Bucureștii. Am văzut eu multe lucruri, cât am fost reporter. Toată viața n'am aflat atât, că atunci. Cătreeram mahalalele cele mai depărtate ale Bucureștilor cu tovarășul meu Felix. El mă iniția în tainele moșteșugului îmi recomanda subcomisar și-mi spunea cum să

mă port cu pungășii de la marginea orașului.

De câteva ori pe săptămână ne a-băteam pe la câte un spital, unde fusese „transportat copilul în agonie al sinucigașului” sau „erolna dramei de la gara de Nord”.

Orizonturi noi, neașteptate, mi se deschideau. Capitala asta atât de prozaică, netulburată parcă de nici o întâmplinare emoționantă, își arată fața ei adevărată.

Atâtea drame închide neîncetat rubrica „Faptelor diverse”... Afară de teighetarul romantic sau de guvernanta sentimentală, puțin se uită la ultimele coloane din pagina III-a a unei gazete.

Acolo, la „Întâmplări din Capitală” se închide totuși ce au Bucureștenii mai interesant. „Sinuciderea din strada cutare”... „Crima unui nebun”, „Cadavrul misterios”, — sunt clișee vechi în dosul cărora se ascunde o dramă, totdeauna nouă în deslănțuirea patimilor.

Eterna poveste a fetei înșelate, care sfășie cu vitriol fața amantului; tragedia visătorului neîubit, care într'un amurg de toamnă se spânzură de un castan, la șosea: romanul casierului care pierde la cărți averea publică și sfârșește cu tâmpla afumată și găurită de un glonte; — veșnicul cântec al adulterinilor omorâți într'o noapte de iarnă, de soțul reîntors fără veste; dureroasa dramă a văduvei care închide ferestrele, aprinde un mangan, și adoarme, ca să nu se mai scoale, în mijlocul copiilor bolnavi și nemâncați: moartea tainică a unui frate, în ajunul deschiderii unui testament, — toate acestea și atâtea altele, se repetă atât de des, că nu-ți mai vine să cercetezi amănunțele. Armele răzburării sunt aceleași.

Și totuși, ce interesantă e pregătirea încaută a dramei, chinurile sufletești ale celor care mâine vor fi înținși pe o masă de morgă; sau vor fi asvârlți în chiliia unei temniți.

Numără clipele decând mortul cel ai sub ochi s'a întâlnit cu vinova-

tul pe care-l descoase judecătorul de instrucție. Veți prinde firul unei povești totdeauna nouă, îl veți depăna încet și veți găsi înodări surprinzătoare. Te va uimi noutatea unui amănunt.

Chipuri de melodramă, alături de oameni dintr'un roman bun, te vor pune pe gânduri. În familia unui atât de prozaic funcționar de minister, în stearsa căsnicie a unui băcan, veți găsi tresăriri de suflete neobișnuite.

Drama atât de veche în liniile generale, are abăteri care uimesc pe cel mai îndemnatic năvelist.

Acolo unde nu e vorba decât de fatalitatea oarbă, un scriitor realist va copia pagini uriașe.

Un foc grandios, siluetele pompierilor pe acoperiș, căderea unui, zdrobirea lui de pavaj, în fața miilor de ochi îngroziți, prăbușirea unei case vechi, peste o familie adormită, cadavrul unui inecat, descoperit după o săptămână, în fundul Teilor, un lucrător cu mâna smulsă de cureaua unei mașini; un cal speriat de automobil, năvălind pe uliți, răsturnând copiii, sfărâmând trăsura legată de el, o bătrână călcată de tramvaiul electric — și toate accidentele atât de stereotip transcrise în condica poliției, se perindează în viața unui reporter, fără să lase urme mai adânci... E atât de obișnuit cu ele!.

Reporterul e fericit să știe „la ce oră s'a întâmplat nenorocirea”, „care sunt victimele”, și „dacă sunt speranțe de scapare”. Apoi își bea puțină apă și o liniște eternă, gândindu-se cum ar face să scape de cutare „serviciu de minister”.

Tu minte cum ne învoiserăm cu Felix să facem un roman din misterele Bucureștilor. Propunerea o făcuse el:

— Îl scriu amândoi... Eu aș scrie trei fascicule pe săptămână, iar d-ta, fiindcă ești mai tânăr, ai serie patru, — și așa împărțim câștigul. Să vezi ce bună afacere! Am începe acțiunea de pe vremea lui Gavril Buzatu, ultimul călău al Moldovei și am ajunge până azi. Am studia toate crimele celebre din ultimii ani. Am vorbi eu cu șeful siguranței să ne pună condițiile poliției la dispoziție — și pe deasupra, am face și o descriere pitorească a Bucureștilor. Ce zici? Frate, nu vezi cum se înmulțesc romanele traduse? Toată lumea citește „Isprăvile lui Henric Antoniu” și „Crimele inchișiției”. De ce nu l-ar citi și pe al nostru? Îi zicem „Aur și sânge” sau „Cavalerii roșii”? Hai?

— Nu e rău titlul! Eu zic să-l boțezăm „Sodoma și Gomora”, sau „Cavalerii roșii, roman din misterele Bucureștilor. Dar „Cavalerii roșii”, cine-ar fi să fie?

— Nu știu! Îi găsim noi!... Îmi răspunde Felix, surzând. Ar fi un fel „maffie” care se luptă cu toți eroii din roman. În urmărirea lor, am avea prilej să descriem unghere necunoscute d'ale Capitalei și am da de rostul tuturor crimelor misterioase. Să nu crezi că e ceva neros! Am eu documente... Puteți face ceva foarte interesant. O iconă a Bucureștilor în a doua jumătate a veacului trecut, cu bătăile de la poliție, cu infiriparea spitalelor și a morgei, cu obiceiurile cari dispar, ale mărginenilor. Editorul îi găsesc eu!...

...Peste câteva zile Felix vine cu ochii strălucitori de bucurie.

— Ce e? — zic — ai găsit editorul? Felix se posomoră.

— A? pentru roman? Nu, altceva: Mă las de reportaj!...

— Cum așa?

— Am fost numit subprefect în Romanați!...

...Întâi m'am indignat. Apoi, m'am obișnuit, zi cu zi cu ideea că cineva își poate trăda meseria; și m'am obișnuit atât de mult în cât, eu însumi m'am lăsat de ea, ca să iau o slujbă grasă și ușoară.

Acum, de câte ori îl întâlnesc pe Felix, rădem de departe, unul la cel-

lalt și în de „Bună ziua”, începem cu următorul dialog invariabil.

— În gazetărie ajungi orice...

— Cu o condiție...

— Care?

— Să ieși din ea!...

ARTIȘTI NOȘTRI

D-șoara FLORICA CRISTOFORANU de la compania lirică Grigoriu

Cronica muzicală

Concertele Kreisler. — Concertul simfonic

Dragostea pentru muzică se furișează pe zi ce trece în sufletul publicului nostru; diferite grupări muzicale în ființă, altele în formare, artiști și compozitori cari se ridică, un public care primește cu ardoare orice încercare mai reușită în domeniul muzicii, ne dovedesc că și la noi, Euterpe va fi reîntronată la locul de frunte pe care și l-a cucerit între muze.

Orchestra ministerului sub conducerea d-lui Dinicu, e, desigur promotorea acestui început de activitate muzicală: programele bine alcătuite ale concertelor sunt menite a însufla publicului deliciale muzicii clasice, formându-i o cultură muzicală superioară.

Competința muzicală a publicului nostru a atras și în această sesiune pe cofiteii concertelor apăsene pe un Capet, un Flesch, un Shriniski un Kreisler și i-a primit cu atât entuziasm încât i-am auzit pe toți mărturisind că au reputat, aci la noi adevărate triumfuri; da, aci la noi au fost îmbrățișați cu sinceritate, aci la noi unde spiritul critic, unde pedanteria nu a ajuns să coplească încă în muzică avânturile de sincer entuziasm, la noi muzică e încă pasiune iar nu un motiv savant de educație estetică.

În stadiul actual de cultură muzicală, publicul e impresionat de evocările sunetelor, nu și de mijloacele de realizare cari sunt de domeniul arid al științei muzicale.

Așa spre exemplu, publicul nu savurează pe Debussy pentru că îi cunoaște școala specială, pentru că aprofundează savanțele pasagiilor de „quinte mărite”, dar pentru că sufletul îi e mișcat de evocările bizare, obsedante ale compoziției lui. Publicul simte nu judecă, acest criteriu natural nu trebuie disprețuit în criticarea unei compoziții, căci după cum spune Weber, marele muzicant: „obiceiul a arătat că părerea generală a publicului e de cele mai multe ori cea dreaptă”.

Săptămâna muzicală a fost de data aceasta, bogată în concerte reușite.

Kreisler, marele violinist, alina-tul centrelor muzicale ale lumii, s'a

decis să cucerească și publicul nostru: concertele lui vor rămâne evenimente, ce nu ușor se vor șterge din sufletul celor cari au avut fericirea să-l asculte.

Toate calitățile inerente ale marilor artiști, se contopesc pentru a realiza o execuție genială.

Compozițiile vechi sunt favorizate de marele virtuos, care le redă suavitatea clasică, seninătatea și finețea cari le caracterizează: melodiile de Couperin, Dittesdorf, Pugnani, Padre Martini toate din secolele XVII și XVIII, au fost interpretate în mod ideal.

Publicul nostru poate regreta că nu i s'a oferit ocazia să-l admire cântând cu orchestra, unul din concertele mari: de Beethoven sau poate cei de Brahms. În convorbirea pe care am avut-o cu marele artist, îmbucurătoarea promisiune că va reveni la noi, cred că va încanta pe toți.

Concertul simfonic săptămânal ne-a prezentat o compoziție de valoare, uvertura *Didone*, a tânărului nostru compozitor, d. Alfred Alessandrescu.

Compoziția aceasta, deși este străbătută de același mod original de a compune al modernilor, are totuși multe momente de inspirație melodică.

Orchestrarea impecabilă, coloratura atât de variată, ușurința cu care sunt întrebuințate mijloacele instrumentale atât de numeroase pe cari stadiul actual al muzicii nu le oferă, fac din compoziția d-sale o operă valoroasă a orchestrației moderne.

Sufletul sbuciumat al *Didonei* a netrăit câteva clipe în compoziția d-lui Alessandrescu: e rezultatul cel mai fericit pe care îl putea obține un compozitor tânăr. Programul variat ne-a prezentat pe lângă o cunoscută simfonie de Mozart, — interpretată cu mult adevăr, — și o schiță simfonică de Paul Ducos, compoziție care se relevă prin originalitatea inspirației, prin orchestrarea curioasă și neașteptată.

Sylvie

Un compozitor român

Tânărul Alfred Alessandrescu, autorul uverturii «Didona» executată cu succes Duminecă trecută de orchestra ministerului instrucției.

NOUA FAMILIE REGALĂ A GRECIEI

Noul rege al Greciei și familia sa

In tăcere, un glas...

de CORNELIU MOLDOVANU.

În grădină, la Flora, față în față la masă, cei doi prieteni își sorb cafeaua fumând pen-delete. Nu s'au văzut de mult, și ea să-și poată povesti toate, au prelungit cina până târziu, în răcoarea nopții... Printre gratiile de fier, se zăresc lanternele automobilelor care gonesc pe asfaltul șoselii sfărâmand tăcerea și a-burind aerul limpede cu nouri de fum și mirosuri aspre.

Câteva trăsuri cu coșurile trase, lunecă pe sub pomii din margine în trapul cadentat al cailor. În cuprinsul fiecăreia se începe sau se sfârșește o poveste de iubire...

Pe alee, în ritmul firesc al pașilor, un glas rostește versul unui cântec, — dar răsunetul, din ce în ce mai stins, se pierde suspinător sub umbrare:

Pe vremuri un flăcău era,
Tralilali-tralilala...

Pe vremuri un flăcău era,
Iubea pe cine nu-l iubea,
Tralilali-tralilala...

— Ți-ai aduci aminte, Iancule?... rosti Tandrea, și încheind fraza cu un gest, arată o pereche de îndrăgostiți care pluteau în ritm ușor pe potecă.

Cellalt zâmbi, adăogând:

— Nu zic, dragă Tandrea, o fi frumoasă viața în București, dar eu sunt tare mulțumit în orașelul meu din fundul Moldovei... Acolo seara, pe la zece ceasuri, toată lumea e culcată. Mănânc și dorm bine, et encore quelque chose... Nicăi zbucium, nicăi necazuri, și pe lângă că te-alegi cu sănătatea în-țreagă, mai poți strânge și ceva parale...

— Tu, și strângător! Pfff!... Să te creadă cine te-o crede Iancule... țȘii, asta-mi plăcu...

— Nu zic că poți ajunge milionar, dar ceva-ceva... Iacă, eu mi-am clădit casă, am plătit toate datoriile tatii, și mi-am scăpat și moșia de ipotecile care nu se mai isprăveau. Cunoșteai pe tata, era strânic de cheltuitor. Dacă m'ași fi po-triviv lui, n'o mai scoTEAM la capăt... Noroc de nevastă-mea, care o fată bună...

Tandrea holbă ochii:

— Care... nevastă?

— Păi, sunt înșurat. De trei ani. Am și-un băiat.

— Înșurat? Și eu să nu aflu nimic!...

— De, puteai și tu să mă ții în curent cu-ale tale, să știu barem pe unde te mai afli. Cât ai fost la Paris, nimeni nu ți-a putut da de urmă.

Tandrea turnă vin, și prietenii ciocniră.

— Bravo, Iancule!... Așa dar, te-ai ținut de cuvânt, și-ai luat-o pe Loty, pe „blonda” din Belvedere...

Iancu răsă în silă:

— Credea!... pe... Loty?...

Tandrea rămase uluit.

Se uită lung la prietenul său, roș de băutură și rotunjit de bun trai, nestiind ce să creadă. Un singur gând i se lămuri în minte: „Loty!... N'o luase de nevastă pe Loty... Săraca Loty... draga de ea... Ce s'o fi făcut? Pe unde-o mai fi acum?...”

Își aduse aminte repede, icoane fără șir din viața lor de student, pe când locuiau împreună o came-

ră cu două paturi în strada Belvedere. De atunci... a trecut adesea ori pe-acolo, dar oasă nu mai e s'a dărâmat...

Alături de ei, pe șală, stătea Loty. Era amplotată într'un magazin. Avea ochii verzi și părul ca rugina. Frumoasă fată! Un singur cusur: îi plăcea să se îmbrace în roș... Da, da, îi plăcea să se îmbrace în roș...

Tandrea se îndrăgosti nebun, dar Loty nu-l iubea. Iubea pe un altul... și acel altul, află în urmă că era chiar Iancu, tovarășul de cameră. Suferi grozav, dar nu arată nimic...

Din pricina aceasta, prietenii se despărțiră. L'a lăsat pe Iancu singur, cu dragostea lui...

Tandrea întrebă cu ochii în lacrimi:

— Dar copilul?

— A murit, răspunse flegmatic Iancu.

— A murit Puiu!...

După o pauză lungă:

— Și... Loty, pe unde-i acum?

Iancu desenă cu degetul pe fața de masă semnul crucei:

— Am scris tatii zeci de scrisori, arătându-i încurcătura. I-am lămurit că trăiam de doi ani cu biata fată, că era o datorie de onoare, în fine... I-am trimis fotografia lui Puiu ca să-l îndulosez, dar tata, drept răspuns, mi trimise bani de drum, chemându-mă acasă, sub cuvânt că e bătrân, și că n'are cine îngriji de moșie, iar lui Loty, am aflat în urmă, i-a dăruit un cek de două mii de lei.

Tandrea întrebă răstit:

— Și ea, a primit?

— Ba bine că nu. N'avea încotro. Doctori o găsiseră tuberculoasă, și-i trebuia bani să se caute. Se îmbolnăvisese de supărare. În același an, odată cu ea, muri și copilul... Nu zic, la început mi-a fost greu, am suferit mult, dar în urmă m'am deprins, și cu vremea am uitat-o...

Lui Tandrea îi ciocotea pieptul. Nepăsarea cu care Iancu povestea, îi infierbântase sângele de mânie și desgust: „De ce n'avuseși et norocul să fie iubit? Ar fi fost bine de amândoi! El ar fi avut pe lunge un rost, iar dânsa n'ar fi rămas fără adăpost... Și Doamne!... cât îi era de dragă... Ce folos însă!...”

— Să plă-tim Iancu-le... bombăni Tandrea, cu glasul schimbat. E târziu.

— Da ce ai frate?

— Nu mă simt bine...

— Vezi, nu-ți spuneam eu, aerul ăsta de București... Nu zic, o fi frumoasă viața în Capitală, dar...

Și pe când Iancu își isprăvea fraza tipică, Tandrea, cu capul în pământ, ca după un mort, cugeta aiurea, cu gândul în lacrimi:

„Săraca Loty!... draga de ea!...”

Apoi, în ritmul oboșit al mersului, își repetă siesi ecurile cântecului din depărtare:

Pe vremuri un flăcău era,
Tralilali-tralilala...

Pe vremuri un flăcău era,
Iubea pe cine nu-l iubea,

Tralilali-tralilala...

Domnii abonați sunt cu insistență rugați ca, ori-ce reclamația sau schimbare de adresă au de făcut, să atașeze banda cu adresa d-lor, care este lipită pe fie-care ziar.

ADMINISTRAȚIA

fără sărăcie ale satelor noastre. Ar face o preumblare în jurul Lunii, pentru a vedea partea nevăzută de aci a acestui astru. E probabil, că și pe cealaltă parte a Lunii, tot de-zolarea e stăpână, tot munții cu vâr-furile ascuțite, crăsterele cu pântecul enorm și pustiurile de bazalt.

Ne-ar rămâne Venus, luceafărul de seară, pământul aproape la fel cu al nostru, numai mai tîndr lăsat, dar deșertarea e mare, suntzeci de milioane de kilometri și numai cu puterea intraatomică vom putea să ajungem vre-odată pe suprafața ospitalieră fiind că Venus are apă și aer, dar nu putem să știm, dacă a ajuns să aibă o omenire civilizată.

Poate că omul nu a apărut încă pe acea planetă, poate că animale colorate ca feteozaurul, plesiosaurul etc. își dispun împărăția, în așteptarea nașterii unei omeniri. Dar ar trebui un adevărat curaj celui d'întîi om, care ar îndrăzni să îndrume nebunia unei călătorii prin spațiul interplanetar. De va fi singur, mai ales, nu-l vor omorî frumusețile sălbatice ale peisajelor cerești neînchipuite, extraordinare?

Și cine știe, dacă peste câte-va sute de ani, strănășia noastră nu vor vorbi despre o călătorie la Lună, cel puțin, după cum vorbim noi azi de o călătorie la poliul nord sau sud? **Victor Anestin.**

CASA NEAGRA

O plină măruntă mă întâmpină odată cu Moș Neagu, omul trimis de mătușa mea să mă aștepte la gară.

— „Ai nimerit-o cam rău conașule, dar las că te-oi învăli bine cu pătura cu o am în căruța.”

Buimăcit umal pe Moș Neagu, cuprins parcă de frică parcă de bucurie.

Se înștase de mult!... Norii răscoleau văzduhul și fulgerile scăpărau dintr-înd în când, ca niște lumini fantastice. Căruța mergea cu voce pe șoseaua înzăpezită de plină. Moș Neagu însoțea loviturile de bici cu câte un cuvînt de mîngîiere. Mi murgule! Mi taică!

Mersem ca la o jumătate de ceas și ploaia nu mai conținea. Căruța mergea aproape la pas.

— „Mă e mult moșule?”

— „Mă e rău fi, dar drumul e greu și trebuie să ne grăbim să trecem de Casa Neagră.”

— „Că ce „casă neagră”, ce e cu ea?”

— „Este o casă fermeacăă cunoscu-șule, de unde la miezul nopții ese un cîmpier cu burduful năzdrăvan. Să ferosea Dumnezeu pe toată lumea de răutate!”

— „De ce moșule?”

— „Apoi să vezi dumnezeu, că în casa neagră locuia odată un mare boer, ce avea o fată de o frumusețe ca Helena Cosinzene. Tată-măi imi spunea că a văzut-o cu ochii lui, parcă era o crăiasă. În sat aci era și un cîmpier, un flăcău cum nu s'a mai văzut altul. Avea niște plete lungi ca aurul, și cânta din cîmpier că te fetea nu alte-eva. El cânta pretutindeni, la horă, la curte, că patuncii boerilor noștri petreceau cu cîmpierul și cabza, nu cu muzica ca acum.

Pasă-măte ducându-se el pe la curte se amurează fulea de fată boerului. Dar fata de! ca o fată de boer, își bătea joc de el. Inuă, cîntecul lui îi plăcea așa de mult, că îl chema tot mai des la curte. Dar un print rus venit la boer și ceru fata și boerul pregăti mare petrecere.

Cîmpierul era năuc de durere. În ziua aceea veni și el la curte și într-o pormare de parcă îl luase Dumnezeu în mîntea, căzu în genunchi înaintea fetei și-i spuse tot ce avea pe inimă. Vezi Dumnezeu conșule asta în fost pierzania! Fata însă orgoasă și-i căsu o simțută de bătae de-î lăsa angit ios.

Se înștase!... Dumnezeu, boerit mari, printi în fireturî de aur și argint petreceau chiuind și golind poloboaca cu via veche. Căciornele, cari mai de curî mai găte în rochi scumpe jăcau diferite jocuri cu tinerii boerî. Abia într'un târziu, căte unul, căte unul... plecară, spre casa ameții de băntură. Casa rămase aproape goală. Deodată limbi mari de foc izbucniră din case pentru părți ale casei. Focul cuprîne tot. Din mîndra casă se vede decît un șirteac grozav. Pînă dimpre ziuă, numai rămase decît patru ziduri negre. Sătenii cînd veniră să răscotească focul găsiră două corpuri făcute cîrbune, ce păreau a fi a lui Ion Cîmpierul și al mîndrei marese de cur seară. De atunci la miezul nopții ies la drumul mare două schelte lungi cu un burduf de cîmpier cît o casă. Scheltele, care seamănă cu cîmpierul prinde femeile, iar cel ce seamănă cu fata boerului prinde bărbații. Apoi între cele patru ziduri se aude un strigăt de cîmpier, ce seamănă mai mult cu țipătul cucuvaei. Se zice, că fao petrecere mare cu cei prinși și apoi îi prefac în serum.

— „Mă e mult moșule pînă la casa neagră? Întrebați cu un mare frică.”

— „Mulțumim lui Dumnezeu că am trecut-o și acum intrăm în sat. Parcă mi se luase o piatră după inimă. Ploaia încetase, norii să răriră, căte-va stele se mai zăreau pe cer.

George G. Cristescu.

Viața artistică și literară

„Istoria dragostei”, opera muzicală a tîndrului compozitor Ionel Gh. Brătianu; pe care am anunțat-o acum că-va timp, se va cânta zilele acestea la Capitală.

Cartea primăriei e anunșat că A. S. R. Principesa Maria va onora această premieră cu prezența Sa.

A apărut romanul „Aripa morții” pe care cunoșcutor scriitor d. Eugenia Lovinescu l-a publicat, mai întâi, în ziarul „Universul”, ca folleton. În viitorul „Ex-libris” al revistei voi scrie despre acest frumos roman.

Printre pectosi noștri se agită ideea înfundării unei societăți profesionale care va avea, între altele chemări să se ocupe de organizarea raporturilor dintre artiștii-pictori și negustorii de pînă, cari speculează în elivp strigăte de jamaic muzica acestor profesionaliști ai artei.

În curînd se va deschide, la Atena, expoziția artistică a Salonului oficial care va fi urmată de vernisajul expoziției societății „Tinerimea artistică”.

Zilele trecute a murit academicienul C. Erbiccanu. Academia și-a ommănat scrierile publicată în seara de doliu. Li s'a făcut o frumoasă înmormîntare bătrînuțului academician, care a lărat săltea decenă pe ogorul intelectualității românești.

A apărut „Grefierul” dramă în 4 acte de d. Vasile Negruzzi.

Azi apare a 40-a fascioară din celebrul roman „Mizerabilii” al lui Victor Hugo.

Indemînăm pe cititorii noștri să urmărească romanul acesta care e o neîntrecută capo d'opere atît ca perripeții aguduitoare cît și prin profundele cogitari ce conține.

„Universul” a adus un mare serviciu publicului nostru punînd la îndemîna tuturor pe un preț modest o asemenea lucrare monumentală apreciată de lumea întregă.

VAPSEA DE PĂR RAPID
GARANTAT ABSOLUT NEVĂTĂMĂTOARE
Văpșeste imediat părul cămărit sau albit, în negru, brun, castaniu sau blond într'un mod perfect și de natural în cît nu se cunoaște de loc că părul e văpșit. Întrebunțarea mai simplă și mai ușoară ca la orice altă văpșea de păr.
Prețul lei 2,50. La nemulțumire se restituie imediat costul.

Conbuane Orientale
Parfumează admirabil gura și distrag ori-ce miros urât al gurii provenit din tutun, dinți stricați sau stomac deranjat.
Cutia 50 bani la drogherii și farmaci.
Observați marca *Semiluna cu stea*, singure veritabile.

CREMA FLORA POMADA
PUDRA FLORA Capilogen
SAPUN FLORA (Apă de săpun)

TUSEA cea mai rebelă, bronșite acute și cronice, tusea măgărească, vindecă sigur
Pectosin Steanu
Sticla lei 2. — La drogherii și farmaci.

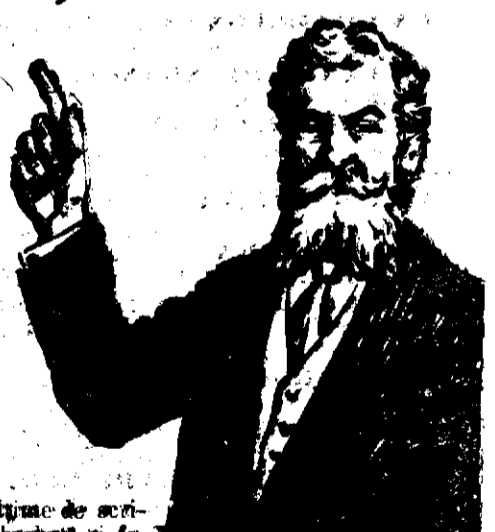
Anemie (Spre singure), clorosa, nerastenia, listeria, slăbiciune generală, vindecă
Hemofer Steanu
recomandat de prof. dr. Buicliu, prof. dr. E. Coste, prof. V. Negel, lași alții, ca unul din cele mai puternice remedii pentru stăruința corpului slăbit. *Sticla lei 2.*

PURGEN
PURGATIV IDEAL
cu renume universal
De o eficacitate absolută sigură. Cutia la 20 pastile lei 2,50. Observați că fiecare pastilă să aibă inscripția: Purgen Bayer, singurul veritabil.

DURERA REUMATICĂ
Neuralgii, migrași, dureri de cap și de dinți vindecă sigur
PASTILE NEURALGICE JURIS
Un flacon 2,50.
La drogherii și farmaci.

Reclama e sufletul comerțului

Veți să faceți să nu mai bea

pe bărbatul, fiul, nevasta, sora, fiica, soș pe vre-o rucă mai apropiată, adresați-vă la noi. Vă vom ajuta print' un procedeu ușor și eficient să vă scăpați de beție, de frică de simțire de simțire, de zădărnici și de rușine.

Vă vom arăta cu metode noiște, punerea în aplicare fără ca pățimășul să observe că de puțin. În cele mai multe cazuri nu poate nici să priceapă, că el nepotînd să-și suporte de loc spiritul, el crede că vina este a băzulei bănturii.

Nuți primim zîndre o mulțime de scrisori de mulțumire, de la bărbați și femei de toate clasele, bogati și săraci, cari s'at fost remediați cu strălucit succes. Corespondența noastră cu cea mai mare discrețiune, și pentru inocența metodei garantăm și cușim ceea-ce ne scrie d-l Unșent Franz din Hestembanya:

Prea stimate domn, Kopenhaga, Danemarca.

Vă rog fiți așa de bun și trimiteți-mi 2 cutii cu poșta, ramburs pentru lei 20. Am două prieteni cari s'at dat rău beției și voese să-i vindea.

Eu însumi am probat efectul lui «Kino», pe când eram un bun băntor și nu știam cum să mă abțin. De când însă am luat praful «Kino» m'am lăsat cu totul alt om, sunt sănătos și am cu totul o altă viață cu familia mea. Mulțumindu-vă mult pentru efectele lui «Kino», vă rog a-mi trimite imediat. Văd recomanda încă la mulți că «Kino» este un mijloc foarte eficient contra beției.

Hestembanya, Dec. 1911. Cu stîmă, Unșent Franz.

Preparatul nostru se vinde pentru minimul preț de lei 10, și-l trimitem contra cost sau ramburs dacî scriți la adresa noastră din Kopenhaga.

Kino-Institut, Kopenhaga K. 10. Danemarca
Scrisorile merg cu 25 bani, cărțile poștale cu 10 bani.

NOUILE MARI PREMII

ce se vor oferi de

ZIARUL „UNIVERSUL”

abonaților săi la tragerea din luna Mai 1913:

Lei 7.000 Lei

in bonuri comunale 4 la sută

UN ELEGANT DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, al 9-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre, de cel mai recomandabil depozit de mobile de fier și bronz
Industria Mecanică MARCU, bulevardul Elisabeta No. 3, București.

Jumătate Garnitură Mobilă

COMPUSĂ DIN: O CANAPEA, DOUĂ FOTOLII ȘI PATRU SCAUNE.

O oglindă venețiană. - O masă elegantă de mahon cu cristal. -

O frumoasă lampă pentru atârnat. - O Mașină de cusut p. mână

Toate acestea cumpărate de la marele magazin de mobilă MARCO DATTELKREMER, strada Carol No. 62, București.

Un Dormitor de lemn fin

construit în marele fabrică de Mobile de Lemn, MARIN V. GANEA, șoseaua Miha-Brașu No. 37 și strada Șerbănești No. 10. —
Sucevița a Căminului Victoriei No. 107.

UN GRAMOFON foarte elegant, cutia de stejar, cu plăcuțe de metal și fir nichelat, cu 6 plăci duble, adică 12 cântecuri.

UN FLAUT DE ABANOS, cu 12 clape, într-o cutie fină captșită cu catifea.

UNA VIDARA FINĂ cu arcuș și accesoriul de rezervă. Toate acestea cumpărate de la Marele Magazin de muzică Jean Feder, București, calea Victoriei 54, Furnizorul Curții Regale.

UNA MADOLINA italiană, de palisandru, ornamentată, cu testiera prelungită, specială pentru concert.

UNA CHITARA cu mecanică.

UNA HARMONICA cu două rânduri, cu 19 clape și 4 basuri, burduful dublu, cu colțuri de metal.

Cumpărate de la Magazinul de muzică „La Harpa”, București, strada Colțel No. 6.

UNA JARDINIERA de argint de China, oxidată și aurită, cu 4 picioare și două mânere, cu un cristal frumos șlefuit.

UNA FRUCTIERA de argint de China, în parte aurită, cu telerul de cristal, gravat broderie și șlefuit.

UN SERVICIU PENTRU BERE, compus din o carafă și patru pahare de cristal, pe o tăviță argintată cu două mânere.

Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii Th. Radvon, bulevardul Elisabeta No. 8 bis.

UNA PENDULA MODERNĂ de stejar ce se întoarce odată la 15 zile.

UN CEASORNIC DE AUR 14 karate, cu trei capace, frumos gravate și emailate, pentru dame.

UNA GARNITURA DE AUR 14 karate, compusă din o pereche cercei, o broșă și un inel, toate cu piatră Simul, Brillant și Perle.

UN CEASORNIC DE BIROU cu călimară, formă modernă și frumos nichelat.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul și bine asortatul magazin „Ceasornicaria Colțel”, București, str. Colțel No. 31.

UNA BICICLETA ELEGANTĂ „SPORT” cu roata liberă și frână automată prin contrapedalare.

UNA PUȘCA de vânătoare cu două țevi, țevile de oțel, „Bayard”, din renumita fabrică de arme „Pieper-Beyard”. Această armă are 4 zăvoare de siguranță, țeava stângă choke-bore și poate întrebunța atât pulbera neagră, cât și pulbera fără fum.

UNA CARABINA semi-automată de mare precizie „Pieper” cu tirul garantat precis.

UN REVOLVER SISTEMATIC.

Cumpărate de la marele magazin de arme B. D. Zismann, furnizorul Curții Regale, calea Victoriei No. 44, București.

3 CEASORNIC DE AUR 14 karate cu câte 3 capace foarte frumos gravate, toate pentru dame.

3 LANȚISOARE DE AUR 14 karate, pentru d-șoare.

6 CEASORNIC DE ARGINT rusec, cu 3 capace, p. bărbați.

6 CEASORNIC DE ARGINT VERITABIL, cu 3 capace, pentru bărbați.

6 CEASORNIC DE NIKEL, cu 2 capace, p. bărbați.

6 CEASORNIC DE ARGINT „Marca Arpad” cu 3 capace frumos gravate, pentru bărbați.

6 CEASORNIC DE METAL argintat, cu câte 3 capace pentru bărbați.

4 LANȚISOARE DE ATARNAT LA GAT, de argint aurit pentru dame.

7 SPLENDIDE LANȚISOARE de argint 800, p. dame.

UN SPLENDID CEASORNIC DE AUR 14 karate, cu 3 capace, foarte fin gravat, având și port-fotografie, pentru dame.

UN CEASORNIC DE AUR AMERICAN, cu 3 capace, pentru bărbat.

UN CEASORNIC DE AUR pentru bărbat, 14 karate, cu 3 capace, frumos gravat, având pe capac loc pentru gravură.

2 CEASURI SPLENDIDE DE ARGINT pentru bărbați.

UN CEASORNIC de metal aurit pentru bărbat.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din interesanta scriere „Memoriile Regelui Carol I al României”, sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „Universul” tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe șase luni lei 9.15; p. 3 luni lei 4.65.

Pentru a concura la premiile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri; cei pe șase luni 15 și cei pe 3 luni 5 bonuri.

Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri, pentru tragerea următoare.

Administrația „UNIVERSULUI” nu întrebunțează încasatori.

Plata abonamentelor se va face direct la cassa administrației ziarului, prin mandat postal sau în persoană.